

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Biroul permanent al Senatului

Bp. 148 / 12.05. 2025

PUNCTE DE VEDERE

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL	
INTRARE	Nr. 2847
IEȘIRE	
Ziua 04	Luna 05 2025

referitoare la propunerea legislativă pentru modificarea

art.60 precum și completarea LEGII nr.286/2009 privind Codul Penal,

precum și modificarea art.583 din Legea 135/2010 privind

Biroul permanent al Senatului

Codul de procedură penală (b148/22.04.2025)

L. 169 / 2.06. 2025

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea

Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru modificarea art.60 precum și completarea LEGII nr.286/2009 privind Codul Penal, precum și modificarea art.583 din Legea 135/2010 privind Codul de procedură penală (b148/22.04.2025).*

În temeiul art. 6 alin. (7) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 33 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare, în ședința din data de 7.05.2025, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, părțile reprezentate în Plenul Consiliului Economic și Social și-au exprimat următoarele **puncte de vedere**:

- reprezentanții părții sindicale au votat pentru avizarea **FAVORABILĂ** a proiectului de act normativ;
- reprezentanții părții patronale și reprezentanții fundațiilor și asociațiilor neguvernamentale ale societății civile au votat pentru avizarea **NEFAVORABILĂ** a proiectului de act normativ, cu următoarea **motivare**:
 - propunerea legislativă urmărește introducerea unui nou regim de executare a pedepsei – executarea pedepsei închisorii la domiciliu – pentru anumite categorii de persoane condamnate: gravide, persoane cu cel puțin 3 copii minori în întreținere sau persoane cu vârsta peste 65 de ani. Deși inițiativa se bazează pe considerente umanitare și pe tendințele europene privind măsurile alternative la detenție, forma în care este redactată ridică serioase rezerve de ordin juridic și constituțional, mai ales

din perspectiva echilibrului între scopul umanizării pedepsei și nevoia de siguranță publică, de coerență juridică și de sustenabilitate instituțională;

- inițiativa reglementează o formă extinsă de executare a pedepsei închisorii la domiciliu pentru categorii largi de persoane, fără o evaluare clară a impactului asupra sistemului de probațiune, fără garanții suficiente de control și fără o analiză a riscurilor de recidivă;
- criteriile de eligibilitate, precum vârsta sau situația familială, sunt prea generale și nu sunt întotdeauna relevante din perspectiva pericolului social al faptelor săvârșite, regimul sancționatoriu trebuind să țină cont în principal de gravitatea faptei, de istoricul infracțional și de pericolul social concret, nu doar de situația personală a condamnatului;
- se creează o inegalitate în executarea pedepsei, două persoane condamnate pentru aceeași faptă putând executa pedepsele în regimuri fundamental diferite doar în funcție de vârstă sau de situația familială, ceea ce contravine principiului egalității în fața legii (art. 16 din Constituție);
- soluția legislativă poate induce confuzie juridică între instituția detenției la domiciliu și măsurile alternative existente, iar lipsa unei justificări privind capacitatea administrativă de supraveghere riscă să compromită aplicabilitatea concretă a legii și să fragilizeze autoritatea hotărârilor judecătorești. Însuși primul punct al propunerii legislative (*„Pedepsa închisorii poate fi executată și la domiciliul persoanei condamnate”*) instituie o formă de executare, privativă de libertate, a pedepsei, în contradicție cu articolele nou introduse la pct. 2 (nenumerotat), care vizează, dimpotrivă, norme specifice suspendării sau amânării acestei executări;
- modificările și completările aduse art. 98 din Legea nr. 286/2009 privind Codul Penal sunt, din acest punct de vedere, incompatibile de drept cu efectivă executare privativă de libertate a pedepsei, instituția executării privative de libertate fiind distinctă de cea a probațiunii sau supravegherii;
- în pofida trendului descrescător în ceea ce privește rata recidivei la nivel național, aceasta rămâne totuși la un nivel ridicat și anume 37%, astfel cum reiese din raportul pentru anul 2024, al Administrației Naționale a Penitenciarelor. Plecând de la aceste date, finalitatea procesului penal, respectiv reeducarea persoanelor condamnate cel puțin la pedepse privative de libertate este deficitară pentru o parte dintre acestea, chiar în condițiile în care, la momentul actual, nu există posibilitatea executării pedepsei în afara centrelor construite în acest scop. În aceste condiții, este inoportună completarea Codului penal cu o nouă formă de pedeapsă privativă de libertate, mai

ales în situația în care aceasta este favorabilă persoanelor condamnate pentru o serie de fapte antisociale;

- mai mult, din felul în care au fost propuse condițiile pentru aplicarea pedepsei închisorii la domiciliu, este criticabilă și imposibil de acceptat dispunerea acesteia în cazul unor fapte care prezintă un grad ridicat de pericolozitate și de vătămare pentru valorile sociale protejate de norma penală. Spre exemplu, propunerea legislativă prevede posibilitatea aplicării acestei pedepse în cazul infracțiunii de violare a vieții private, prevăzută la art. 226 din Codul penal. În forma ei actuală, chiar dacă nu presupune acte de violență, art. 226 incriminează „divulgarea, difuzarea, prezentarea sau transmiterea, în orice mod, a unei imagini intime a unei persoane identificate sau identificabile după informațiile furnizate, fără consimțământul persoanei înfățișate, de natură să provoace acesteia o suferință psihică sau să aducă atingere imaginii sale”. O asemenea faptă, de gravitatea mare și cu implicații majore pentru persoanele vătămate, ar putea fi comisă inclusiv față de persoane care se regăsesc la domiciliul sau în proximitatea domiciliului celui condamnat pentru o asemenea faptă;
- mai mult, legea nu va putea fi implementată eficient din cauza infrastructurii adecvate, cum ar fi brățările electronice;
- executarea pedepsei la domiciliu presupune un control și resurse suplimentare din partea serviciilor de probațiune, care, în prezent, sunt deja supraîncărcate. Fără garanții reale de supraveghere, măsura poate duce la o eficiență scăzută în prevenirea recidivei;
- redactarea propunerii legislative nu respectă normele de tehnică legislativă privind modificarea și completarea actelor normative, instituite prin Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- reglementările introduse nu sunt suficient corelate cu celelalte instituții existente (cum ar fi detenția la domiciliu în faza de măsuri preventive sau regimul suspendării executării pedepsei), existând riscul suprapunerilor sau contradicțiilor în aplicare;
- în trecut, a mai existat o inițiativă legislativă care viza introducerea închisorii la domiciliu ca formă de executare a pedepsei pentru infracțiuni minore, care însă a fost declarată neconstituțională (*Decizia nr. 561/2018 a Curții Constituționale a României referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal*).

Președinte,

Sterică FUDULEA